

ÚJ TISZAVIDÉK

Megjelenik kedd, péntek és vasárnap a reggeli órákban. Előfizetési ára egy hónapra 5 forint.

DEMOKRATIKUS NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szentháromság-tér 12. szám. Szerkesztőség telefonszáma: —

Dinnyés Lajos lett a miniszterelnök

Szabályozták a tűzifa ellátást

Ki követ el árdragító üzérkedést?

Kovács Béla bevallotta, hogy Nagy Ferenc és Varga Béla segítettek az összeesküvőket

Élénk kapcsolatok az emigráns fasizta katonákkal

Kovács Béla, Jaczkó Pál, Saláta Gyula (Saláta Kálmán bátyja) a nyilvánosságra hozott adatok szerint részletes vallomást tettek arról, ami a Kisgazdapártban Nagy Ferenc tudtával történt. Ez megdöbbentő képet ad ennek a pártnak magatartásáról.

Kovács Béla arra a kérdésre, vajjon nem hibás-e a Kisgazdapárt vezetősége abban, hogy a köztársaságellenes összeesküvés főbb tagjai a Kisgazdapárt kötelékéből kerültek ki, kertelés nélkül bevallotta, hogy ezt valóban

a Kisgazdapárt vezetősége, a többi között ő maga, továbbá Nagy Ferenc és Varga Béla felelős.

A Kisgazdapárt természetesen a reakciós erők vonzásának középpontja lett, mert például maga Kovács Béla mint a párt főtitkára 1945-ben jóváhagyta, hogy Raffai Sándoron keresztül a párt összeköttetésbe lépjen az emigráns magyar katonai személyekkel, Raffai Sándor, Kovács Béla meghatalmazását felhasználva,

kapcsolatot keresett és talált az ausztriai angol megszállási övezetben levő emigráns magyar csapat vezetőjével, a Szent László különleges hadosztály parancsnokával, Szügyi Zoltán vezérőrnaggyal és kémskedett a szovjet hadsereg megszálló erői ellen.

Nagy Ferencet már 1946-ban informálta erről a Kisgazdapárt propagandaosztályának vezetője, Gyulai László: a volt miniszterelnök ez ellen nem tett semmit.

Kovács Béla bevallja, hogy 1946 augusztusában Arany Bálint közölte vele, hogy Magyarország területén titkos társaság működik és erre ő, ahelyett, hogy ezt a köztársaságunk és a szovjet hadsereg ellen szervezkedő társaságot megszüntette volna, maga is a társaság tagjai sorába lépett.

Mindenről tudtak

1946. márciusában a Kisgazdapárt katonai és rendőri osztályának vezetőjével, Jaczkó Pállal — mint később kiderült, szoros öss-

szeköttetésben állott a köztársaságellenes összeesküvés egyik vezető tagjával, Szentmiklóssyval és utasításait hajtotta végre —, megbeszélést folytatott a Vas megyében létesített illegális katonai csoport feljegyzéséről.

Kovács Béla elismeri,

a Kisgazdapárt vezetősége, különösen ő Varga Béla és Nagy Ferenc felelős azért, hogy a pártközpont apparátusába összeesküvőket állított, így lett a szervező titkár, a magyar közösség főszervezője Arany Bálint.

Igy következett be az is, hogy Gyulai László, a párt központi propagandaosztályának vezetője egyben Raffai Sándoron keresztül az illegális összeköttetés fenntartója volt.

Nagy Ferenc minderről tudott és nem tett ellene semmit.

Sőt Kovács Bélával együtt Szentiványi Domokossal, Arany Bálinttal és Saláta Kálmánnal, az összeesküvés vezetőivel nem nyilvános megbeszéléseket tartott bel- és külpolitikai kérdésekről. Így például 1946 szeptemberében Kovács Béla lakásán Szentiványi Domokos, Saláta Kálmán, Nagy Ferenc, Arany Bálint és a házigazda megbeszéltek az emigráns magyar ellenkormány megalakításának lehetőségéről. Az összeesküvők ilyen körülmények között joggal hihették, hogy Nagy Ferenc és Kovács Béla hozzájuk tartozik. A legjellemzőbb eset volt, amikor a külügyminisztériumban B-listázott Szentiványi Bálint és Saláta Kálmán kérésére Kovács Béla közbelépett.

Megint Lakatos Géza?

Jaczkó Pál, a másik vádlott, a Kisgazdapárt egyéb vezető személyeinek az összeesküvésben való részvételéről a Magyar Közösséggel való kapcsolatáról azt vallotta, hogy az illegális szervezetekről Nagy Ferenc pontosan annyit tudott, mint ő. Ezt bizonyítja az a tény, hogy ez év január közepén egy pártvezetőségi ülésen

Nagy Ferenc, Varga Béla, Kovács Béla, Balogh István és Oltványi Imre jelenlétében Saláta Kálmánnak az összeesküvés során tett ama kijelentésére, hogy „Te is tudtál a szervezetünkről és nagyon becsüldted egyes tagjait”, Nagy Ferenc azt válaszolta, „igen, tudtam, hogy van egy szervezet, amelynek a tagjai magyarkodók”.

Majd amikor Nagy Ferenc megkérdezte, vajjon a Magyar Közösség Lakatos Gézát akarta ki nevezni miniszterelnöknek, Saláta kijelentette: Nem, ezt nem akartuk, a Magyar Közösség csinált belőled miniszterelnököt”. Nagy Ferenc baráti viszonyt tartott fenn gyébként Arany Bálinttal, Szentiványi Domokossal és Saláta Kálmánnal. Az utóbbi legközelebbi munkatársa volt.

Az „aprószentek”

Saláta Gyula, a szokásban levő Saláta Kálmán volt nemzetgyűlési képviselő bátyja, öccse illegális tevékenységét illetően emondta, hogy Saláta Kálmán mingyárt a felszabadulás után rendszeresen találkozott Hám Tiborral, Vattay Lászlóval, Kiss Sándorral, Jaczkó Pállal, Arany Bálinttal és a többi összeesküvővel. Hogy miről beszéltek, azt nem tudta, de feltűnt neki, hogy a Kisgazdapárt politikai kérdéseit nem a politikai bizottság ülésein, hanem a személyeknek Nagy Ferencel és Kovács Bélával folytatott magánbeszéléseivel oldják meg. 1946 november 15-én a Kisgazdapárt politikai bizottságának titkára, Kiss László kijelentette előtte, hogy

a Kisgazdapárt ügyeit a politikai bizottság és képviselői csoport tudta nélkül intézi a Nagy Ferenc és Kovács Béla körül csoportosult klikk.

Ezt a klikket aprószenteknek nevezte és ezek közé tartozott Saláta Kálmán és Hám Tibor is.

Nagy Ferenc és Eckhardt

1946 novemberében Nagy Ferenc titkára felhívta Salátát a la-

kásán és közölte vele, hogy a miniszterelnök nevében vacsorára hívták meg Budára Szentmiklóssy lakására. Ezen a vacsorán Nagy Ferenc, Kovács Béla, Szentmiklóssy, Szentiványi és Arany Bálint jelentek meg. 1946. decemberében, amikor Nagy Ferenc Washingtonba akarta küldeni fiát, Saláta Kálmán felkereste Nagy Ferencet és heves vitát folytattak. Később bátyjának elmondotta, hogy azt mondta a miniszterelnöknek:

„A lányodat kiküldted Svájcba, a fiadat ki akard küldeni Washingtonba, mented a családodat és azt akard, hogy mi feleljünk mindenért, pedig úgyis tudod, hogy mindent a te utasításod szerint csináltunk és csinálunk.”

Nagy Ferenc azt válaszolta Salátának, hogy a fia Eckhard Tiborral akarta felvenni a kapcsolatokat Washingtonban.

1947 januárjában, amikor az összeesküvésről szóló első hivatalos közlemény megjelent, Saláta Kálmán Nagy Ferencnél járt, majd hazatérve, közölte, hogy „besaptak engem, de most már nem köt a hallgatási ígéret és ha a bíróság elé kerülök, elmondom, hogy minden utasítást Nagy Ferencetől kaptunk”. Aznap, amikor Saláta Kálmán megszökött, reggel kereste őt a lakásán Kovács Béla, hogy menjen el hozzá, aztán együtt menjenek el Nagy Ferenchez. Erőből az útjáról Saláta Kálmán nem tért haza lakására. Tény az, hogy 1946 nyarán Nagy Ferenc és Kovács Béla külügyi államtitkárnak akarta őt kinevezni, de Tildy ezt megakadályozta.

Befejezésül azt is közölte Saláta Gyula, hogy ő maga, mint nővére, azt hiszik, Kálmán Svájcba ment Nagy Ferenc leányához, akit el akart venni feleségül és nála lakik. Az esküvőt 1947 húsvétjára tervezték.

Mint tudjuk, ez az esküvő kis késéssel, de megtörtént, csupán azzal a nem várt fordulattal, hogy Svájcba szökött Nagy Ferenc is együtt, hogy a közben ugyancsak jelen lehetett az esküvőn. A három vallomás mindennél fényesebb bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a Kisgazdapárt vezetősége benne az ország volt miniszterelnöke, milyen kétszínű játékot folytatott a magyar demokráciával.

A nagy válság drámai története Nagy Ferenc útja Eckhardtól Salátáig és a svájci telefonig

Négy nap alatt lezajlott a magyar demokrácia két esztendő történetének talán legkomolyabb válsága. Nagy Ferenc miniszterelnök Svájcban lemondott, — olyan körülmények között, amelyek csaknem bizonyossá teszik, hogy nem tér vissza az országba — és megalakult Dinnyés Lajos kormánya.

Az új kormányalakulás legfőbb érdekessége az, — a Kisgazdapárt következetesen demokratikus szárnyát képviselő miniszterelnök személyén kívül — hogy Gyöngyösi János külügyminiszter nem szerepel a miniszterek között. A külügyminisztérium vezetését ideiglenesen Mihályffy Ernő tájékoztatásügyi miniszter látja el.

A lappangó válság kirobbanása

Az új miniszterelnök személye és Gyöngyösi távozása azonban mindenképpen annyit jelent, hogy a magyar demokrácia legfőbb politikai irányításában

egész mélyreható változás következett be.

Ez az eredménye annak a válságnak, amelyet a Kisgazdapártnak a bankok államosítása kérdésében elfoglalt elutasító álláspontja robbantott ki. Nem titok azonban, hogy a válság tulajdonképpen több mint kéthetennel ezelőtt, a má-

riusi pártközi egyezmény aláírásának pillanatában elkezdődött már. A Kisgazdapárt ugyanis az egyezményt nem tartotta meg, bár a párt demokratikus vezetői mindent elkövettek az ország belső békéjének megőrzésében. Törekvéseik azonban meghiusultak a Kisgazdapárt titkos vezetőségének ellenállásán.

Nagy Ferenc, a Kisgazdapárt rossz szelleme

Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes kaposvári beszéde után, amelyben utalt arra, hogy a Kisgazdapártban titkos, földalatti központ működik és amelyben követelte, hogy az összeesküvők cinkosait távolítsák el a vezető helyekről, a be nem avatottak előtt is világossá vált, hogy az összeesküvők munkájának folytatója nem más,

mint maga a miniszterelnök, Nagy Ferenc.

Nagy Ferenc kettős árulása — hiszen nemcsak osztályát a parasztságot, hanem hazáját is elárulni készült — csak azokat lepheti meg, akik a volt miniszterelnök paraszti származása miatt megfélemlenek Nagy Ferenc politikai multjáról. Nagyatádi Szabó Istvánhoz és Kovács Bélához hasonlóan Nagy Ferenc is már politikai pályájának elején az urak, a

nagybirtokosok és tőkésok érdekeit védő politikusok befolyása alá került. A régi Kisgazdapártban Eckhardt Tibor környezetéhez tartozott. 1939-ben, amikor Eckhardt árulása már teljesen kétségtelen volt, így irt Nagy Ferenc a Kisgazdapárt hivatalos programjában: „Olyan kor nem következhet be, amely a magyar nép hálájától elválaszthatná Eckhardt Tibor nevét.” Ez az 1939-es pártprogram, amelyet teljes egészében Nagy Ferenc irt és szerkesztett, egyébként is leleplezi a megszökött miniszterelnök valódi politikai meggyőződését. Semmi kétség, hogy nem a magyar parasztságot, hanem úri barátainak érdekeit védi, amikor a revizionizmust állítja a program középpontjába és kijelenti, hogy az államforma kérdésében a királyság alapján áll.

Parasztsztrájk és ellenkormány

Nagy Ferenc a felszabadulás után sem tagadta meg multját. Ő volt az első, aki még 1945 augusztusában a parasztsztrájk kérdésének felvételével megbontani igyekezett a demokrácia alapját jelentő munkás-paraszt szövetséget. Később frontot változtatott és látszólag a demokrácia mellé állt, de közben folytatta aknamunkáját a fiatal köztársaság ellen. Erre vonatkozóan megdöbbentő adatok kerültek napfényre abból a vallomásból, amelyet Kovács Béla tett a szovjet nyomozhatóságok előtt. Legfeltűnőbb Kovács Bélának az a beismerése, hogy 1946. szeptemberében Kovács Béla lakásán Nagy Ferenc, Saláta Kálmán, Szentiványi Domokos és Arany Úbálint

emigráns magyar ellenkormány alakításáról tárgyaltak.

Esőre nincs remény

A meleg fokozódik

Egész Európában a leszálló légáramlás van uralmon — mondotta vasárnap délután 3 órakor a Meteorológiai Intézet. Csapadék csak a brit szigeteken és Oroszországban volt a legutóbbi negyvennyolc órában. A leszálló légáramlás folytán a meleg hazánk területén 27–29 fokra emelkedett, sőt Szegeden a Pannonhalmán 30 fokot is mér-

tek. A szombatról vasárnapra virradó éjszaka a legalacsonyabb hőmérséklet 15 fok volt. Ami a közeljövő kilátásait illeti: a Meteorológiai Intézet közölte, hogy egyelőre nincs kilátás esőre, a száraz idő gyenge szél mellett tovább tart és a meleg még tovább tart, sőt fokozódik.

Séta a szőlők között

most ezt az életet féltve őrzi, dédelgeti, vigyáz rá, hogy a szőlő ősi elensége erőt ne vehessen ezen a fiatal életen.

Szép ez a 3000 holdas hatalmas kert. Amerre nézünk, mindenütt csupa zöld minden. A hatalmas cseresznyefákon a zöld levelek között rengeteg sok piros cseresznye virít és ahogy a nap világossága átűr a sok piros cseresznye és a zöld levelek között, mindjárt láthatóvá válik a fehér szín is. Csak egy cseresznyefára kell nézni és együtt látjuk nemzetünk színeit: a piros-fehér-zöldet. Piros a cseresznye, fehér az átszűrődő világosság és zöld a levél.

Ember gondoltál-e már arra, hogy csak egy cseresznyefára kell nézned és mindjárt láthatóvá válnak a szabadság, a becsület és a remény színei. Elgondolkozva ezeken, tovább folytatjuk útunkat. Itt egy rigó fűtyül, amott egy harkály kopácsol, majd távolabbról a szarka esörgése hallatszik. Ők már boldogok. Megépitették már fészkeiket és most vidám hangulatban, kicsi madár szívük minden örömeivel örülnek a nyárnak, örülnek az ő kis családi fészkeiknek. Ők már boldogok, mert a tél által megrongált kicsi fészkek újra felépültek benne az apró fiókákkal együtt van a család. Vajon a mi sebelnk, a háború, ütötte sebek, mikor gyógyulnak be? A mi kicsi családi fészkeink, a mi kicsi Magyarországnak, mikor fog felépülni és vajon, a mi gyermekeink, férjeink, vőlegényeink, mikor fognak hazatérni, hogy együtt legyen a család és együtt legyen a nemzet? Erre is van felelet. Minden erőnkkel azon kell lenni, hogy megvalósuljon a hároméves terv minden egyes pontja, mert akkor biztosan felépítjük szék-

jeldült országunkat, felforgatott családi fészkeinket és szabad hazában szabad emberek módjára élhetünk egy jobb életet. Hadifoglyaink útban vannak hazafelé s Isten segítségével rövidesen itthon lesznek ők is, akiket olyan nehezen várunk. Itthon lesznek. Hazajönnek. Együtt lesz a sok kicsi magyar család s együtt lesz a nemzet is.

Utunk folyamán kérdést intézünk egyik-másik szorgalmasan dolgozó emberhez. Milyen lesz a termés? Van-e remény? A felelet majdnem mindenütt egyforma. Nagyon hiányzik az eső, bár a szőlő szereti a meleget. Ha valami elemi csapás nem ér bennünket, akkor jó közepes termésre számíthatunk.

Sétaközben kissé elfáradunk és leülünk az egyik gunyhó elé. „Házi” gazdánk, bár kevés szőlője van, de nagyon megvan elégedve, mert mint ő mondja, a kemény hosszú tél idején megfagytak a tőkék annyira, hogy megfeketedtek és bizony nagyon örült még annak is, hogy megfakadtak és nem kellett kidobálni őket. Örömmel mondja, hogyha valami baj nem lesz, akkor ezen a kicsi területen is lesz legalább öt hektó bora. Mi kívánjuk, hogy legyen neki huszonöt.

Elbúcsúzunk és amikor szembefordulok a bejáratnál, a következő felírást látom az ajtó felett: „Már nincs mit elvinni, mindent elvittek. 1946. XII. 16.” Kérdezzék nélkül is azonnal rájövök, hogy ekkor törték fel a gunyhóját. A Tombác-dűlőről átme gyünk a Mária-útra. Itt egy nagyon kellemes meglepetés ér bennünket. Hát itt mi történt, kérjük egymást. Az út gyönyörűen ki van szélesítve, kétfelől kiárkoltva. Ugy néz ki, mint-

ha már is kövesút lenne. Megtudjuk, hogy ezt a bekötőutat a hároméves terv szerint ki fogják kövezni. A földmunkákat már el is végezték derek kubikusaink. Örül az embernek a szíve, amikor egy ilyen becsületes szép munkát meglát. Dicséretnek csak annyit, hogy igazi csongrádi kubikus munkát végeztek azok, akik ott dolgoztak. Jó munka volt. De mindjárt fel is kérjük az arra illetékeseket, hogy gondoskodjanak arról, hogy ezek nek a derek, becsületes, szorgalmas munkásoknak munkát teremtsenek, hogy ne legyen itt Csongrádon éhező szájj, lukas cipő és rongyos ruha.

Lassan a meleg színt elviselhetetlenné válik s mi izzadva tapossuk tovább a homokot. Szivesen tesszük, mert boldogok vagyunk, hogy ennyi szépet, ennyi szívet-lelket gyönyörködtető látványban lehet részünk. Nehezen tudjuk otthagyni ezt a csodálatos nagy kertet és felfrissülve a lelünkben, azzal az érzéssel fordulunk hazafelé, hogy a csongrádi szőlősgazdák gondoskodnak arról, hogy mi szegény városbanlakó emberek is ihasunk néha egy-egy kupa bort.

Mi pedig kívánjuk minden egyes gazdának, hogy segítse őket az Isten és teljen meg a pincéje minden szőlő tulajdonosnak.

Szép volt ez a kis séta a szőlők között és mindenkinek tanácsoljuk, hogyha szépet akar látni, menjen ki ide a szőlők közé, nézzen körül figyelmesen és lássa meg a természet örök utánozhatatlan szépségét. Töltsön itt pár órát és meglátja, hogy lelkileg felfrissül, boldogabb és melegebbé tehető lesz. A költő azt mondja, hogy „Ha a föld Isten kalapja, hazánk bokréta rajta”. A költőnek nagyon igaz van s mi csak annyit teszünk még hozzá, hogy ebben a bokrétaban Csongrád és a csongrádi szőlők az egyik legszebb virág.

Június 1-én, vasárnap reggel kilátogattunk a csongrádi szőlők közé, hogy megtekintsük azt a 3000 hold hold gyönyörű szőlős kertet, amely közel 2400 családnak adja meg a mindennapi kenyeret. Utunk a Szőlő-hegyi-utcán vezet végig. Érzik a városban a vasárnapi áhitat. A háziasz szonyok sietve mennek a hentesüzletekbe, hogy 1 pár jobb falatot tállahassanak fel ebédre a hétközben elfáradt dolgos családtagok asztalára.

Kérve a szőlők közé, a vasárnap áhitatát a természet örökesodájú varázsa váltja fel. Az embert elfogja valami különös érzés — valami, amit szóval kifejezni, betűvel leírni nem lehet. Utunk előbb búzatáblák között visz el s még így is gyönyörű látvány ahogy a kora reggeli szellő csendesen borzolja a zöld búzakalászokat. Ön-kéntelenül is egy dal jut az eszembe, egy dal, amely olyan sok emberben fájó érzést — olyan sok emberben az elhagyatottság érzését kelti —: „Hullámzik a búzatenger, de kevés a boldog ember”. Ugyanakkor azonban eszembe jut az is, hogy vajon mi lett volna ebből a búzából, ha a teremtő bőséges csapadékkal áldotta volna meg a csongrádi határt.

Lassan elmaradoznak a búzatáblák és ott állunk a szőlők bejáratánál, hogy gyönyörködhessünk a természet csodájában, amit szorgalmas munkás kezek igyekeznek még szebbé és még hasznosabbá tenni. Amint csendesen ballagunk a széles homokos úton, lassan abba marad közöttünk a beszélgetés és nem tudunk betelni azzal a sok gyönyörűséggel, ami itt ér bennünket. Itt is — ott is feltűnik egy-egy szőlősgazda, aki hátán a permetezővel, szorgalmasan rója a szőlősorokat, nem törődve azzal, hogy ma ünnep van. Serényen dolgozik. A kemény tél után a megfagyott tőkékbe egyszer már életet varázsolta a csongrádi munkás szorgalmas keze, s

A r
nép
hadif
dését.
gener
szünet
ján tő
bocsát
május
százez
ba. A
san m
zónség

se
k
n
v
A ha

A f
Szege
iparú
Beszé
sainal
szape
helyze

Mil

Az
ellátá
vetke
lett n
ha az
képzé
folyt,
volt é
erőse
nyeit
ni.

Ep
szert
terüle
dás t
1-én
kezté
gazda
be. E
terüle
készl
csak
— az
gedél
folya
tüzele
érvén

Az
hason
szénn
felha
osztá
ség
menf
ni, h
lakos
gét.

Az
Anyá
tálya
munk
an ne
elégit
ról-n
a tül
rohan
kély
csak

A hadifoglyok mind hazatérnek

A rádióban Molnár Erik elvtárs, népjóléti miniszter ismertette a hadifoglyok hazaszállításának kérdését. Elmondotta, hogy Sztálin generalisszimusz már a fegyverszünet megkötésének másodnapján több mint 280.000 hadifoglyot bocsátott haza Magyarországra és májustól szeptemberig körülbelül százezeren térnek vissza otthonukba. A továbbiakban nyomatékosan megnyugtatta a magyar közönséget, hogy

senkit sem tartanak vissza és katonák, polgári egyének és munkaszolgálatosok mind kivétel nélkül hazajönnek. A hazatérőkkel teli vasúti szerel-

vények Románián keresztül érkeznek. A két gyűjtőtábor valószínűleg Focsaniban és Máramaros-szigeten lesz. A magyar hatóságok már itt kezdik meg a hadifoglyok gondozását. A hazaszállítás gyakorlati kérdéseiről szólva, a miniszter kijelentette, hogy

a Moszkvába utazó magyar kormány megbízottak pontos névjegyzékét igyekeznek beszerezni a táborok lakóiról, hogy az aggódó hozzátartozóknak pontos értesítésekkel szolgálhassanak.

A hazaszállítás időbeli sorrendjét előreláthatólag a táborok földrajzi fekvése szabja meg.

Bán miniszter megnyitotta a Szegedi Ipari Vásárt

A felszabadulás utáni második Szegedi Ipari Vásárt Bán Antal iparügyi miniszter megnyitotta. Beszédében méltatta Szeged iparsainak érdemeit, rámutatott a tiszaperti város szerencsés földrajzi helyzetére a Jugoszláviával egyre

jobban kimélyülő gazdasági kapcsolatainkban.

A vásár alkalmából a Magyar Szovjet Művelődési Társaság fényképkiallítást rendezett, amely a szovjet ifjúság életét és a Szovjetunió egyházainak működését mutatta be.

Milyen rendszabályok következnek be az ország tüzfifaellátásában?

A jegyrendszer továbbra is érvényben marad

Az ország tüzelőanyaggal való ellátása az elmúlt kemény tél következtében, nem mindenkiben felelt meg a követelményeknek. Noha az erdők irtása minden eddigi képeletet felülmúló mértékben folyt, a fahiány időnként erősen volt érezhető és sok háztartás erősen kénytelen volt fűtési igényeit a legalacsonyabbra szorítani.

Most, hogy a nehéz télen túl vagyunk,

a kormányzat elérkezettnek látta az időt arra, hogy már a jövő téli tüzelőszükséglet beszerzésének és elosztásának módjain gondolkozzék.

Új és racionális beszerzési rendszer bevezetése vált szükségessé, hogy az elmúlt téli tüzelőanyagmi- zériák meg ne ismétlődhessenek.

Új rendszer a tüzelőanyag elosztásánál

Eppen ezért merőben új rendszert vezetnek be az ország egész területére a tüzelőanyaggazdálkodás terén. Az új rendszer május 1-én lépett életbe. Ennek következtében a tüzfifaellátást az anyag gazdálkodás rendszerébe illesztik be. Ez azt jelenti, hogy az ország területén található minden tüzfifa-készletet zár alá vesznek és az csak az anyaggazdálkodási szerv — az Anyag- és Árhivatal — engedélyével hozható forgalomba és folyamatos elosztás érdekében a tüzelőfajegyrendszer továbbra is érvényben marad.

Az anyaggazdálkodási rendszer hasonló lesz ahhoz, mint amely a szénnél áll fenn. A beszerzés és felhasználás kiutalás alapján elosztás révén történik meg. Szükség lesz tehát idejében megfelelő mennyiségű tüzfifáról gondoskodni, hogy a tél ne veszélyeztesse a lakosság egészségét és testi épségét.

Az elmúlt tél folyamán az Anyag- és Árhivatal tüzfifaosztálya derekas, szinte emberfeletti munkát végzett, hogy az állandóan növekedő tüzfifa-szükségletet ki- elégítthesse. A tüzfifaigénylés napról-napra rohamosan emelkedett, a tüzfifaosztályt valósággal meg- rohanták a didergő felek és a cse- kély létszámú tisztviselői gárda csak erejének túlfeszítésével és

majdnem mindennapi túlórázással volt csak képes a folyton növekvő igényeket kielégíteni. Így volt elérhető, hogy míg

decemberben 13.200 vagon tüzfifára adtak ki szállítási igazolványt, januárban ez a mennyiség felszokott 21.000 vagonra

és még a rövid február hónapban is 13.500 vagonot tett ki a szállítási igazolványok száma.

A szállítást erősen akadályozta az egyoldalú vagonhiány, majd pedig az ország legtöbb részében, de legfőképpen a Dunántúlon jelentkező árvízveszély. Ennek következtében erősen csökkent a felhozatal mind Budapesten, mind pedig a vidéki városokban. Tény az, hogy a nehéz viszonyok és egyéb akadályok ellenére is

a főváros tüzfifával való ellátása kielégítő volt.

A vidék ellátása ezzel szemben sok zökkenővel járt, mert a szervezetlen vidéki kereskedelem nem volt képes az anyagi feltételeket megteremteni a szállításhoz.

Tökéletesen megszervezik a szállítást

A tüzfifa leszállítását túlnyomórészt az is hátráltatta, hogy egyes vidékeken olyan elhanyagolt és kezdetleges utak álltak rendelkezésre, hogy azokon a nehéz tü-

Hurrá, rögzítették a gomolya árát!

Olvastam a hirdményt, amelyik közli a közellátási minisztérium 51773—1947. sz. közzétételét. Az első pillanatban kolerikus kacaj fogott el. Magamhoz térve s megegyezően átolvasva a hirdményben közölt dolgokat, juhtúró- és gomolyaimádó feleségem után kiáltottam. Na feleség! Végre egy huszárvágás! Egy közzététel, mely a termelői, viszonteladói és fogyasztói érdekeket egyaránt szolgálja. Micsoda alkalom! Rögzítették a túró és gomolya árát! Együtt örvendezve, azonnal számolni kezdtünk. 24 évi szolgálat után, öttagú családomra kapok havonta 356 forintot. Istenem — csapja össze feleségem a kezét: mennyi túró! vehetünk ezen! Minden nap, mind az öten bőségesen betúrozhatunk — vacsorára. Folytattuk a számítást: fél kg túró 1 napszám, 1 kg túró 3 darab ezüst 5 forintos, 2 kg egy férfi ing, 20 kg egy öltöny férfiruha, 100 kg. 400 kg hízó vagy 100 kg egy prima, tejelő-tehén, 500 kg túró egy családház, viz, villanyal. Nahát, mondom: így legalább az a szegény sajtkereskedő is egyszerre két házat vehet.

De nincsen öröm, öröm nélkül! Ugyanis, feleségemnek némi aggályai támadtak aziránt, mimódon fogja ő kiválasztani, hogy melyik az 52 százalékos zsirtartalmú és szárazságban legalább 45 százalékos zsirtartalmú juhtúró, továbbá a kizárólag teljes juhtejből készített, legfeljebb 58 százalékos víztartalmú és szárazságban legalább 47 százalékos zsirtartalmú, egészséges, érett, legalább egy hetes, szikkadt, elsőrendű juhgomolya?

Megnyugtattam azzal, hogy amit árulnak, az mind ilyen. Fentiek után megállapodtunk abban, hogy minden évben egyszer fél kg juhtúrót vacsorázzunk. Megkockáztattam ugyan azt az ellenvéleményemet, hogy talán mégis többet ér fél kg túró helyett 1 kg sertés- hús, de feleségem letonkolt, hogy a juhásznak is élni kell. Így meg- egyezve, kéz a kézben, az egész család körülfette az asztalt, dala- lva: „A juhásznak jól megy dolga...” V. P.

zifát lovas szekerekkel, esetleg tehergépkocsikkal teljesen lehet- len volt az erdőkből a vasúti állomásokra leszállítani, így a

sekezer vagon tüzfifa nagyre- sze az erdőben húzta ki a te- let,

ugyanakkor, amikor a városok lakossága tüzelőanyaghiány miatt sokat szenvedett a kemény hidegtől. A most életbelépő új ellátási rendszer ezt a helyzetet is figye- lembe kívánja venni, amennyiben gondoskodni kíván majd arról, hogy a tél beállta előtt megfelelő fuvarlehetőségek álljanak rendelkezésre és a már kitermelt és a té- lig még kitermelésre kerülő tüzfifát az utak elromlásáig biztosan és pontosan elszállítsák a vasúti állomásokra.

A kormányzatnak ez az előrelá- tó gondoskodása komoly biztosíték arra, hogy a következő tél nem éri majd készületlenül a tüzfifával dolgozó szerveket és a megfelelő mennyiségű fűtőanyag idejében bekerül a városokba. Egyben pe- dig import révén is növelni fogják a készleteket, úgyhogy a jövő telet nyugodtan és bátran várhatja az ország városi és falusi lakossága.

Dinnyés miniszterelnök szombaton este 10 órakor átvette hivatalát

Dinnyés Lajos, az új miniszter- elnök az este 10 órakor Radványi Imre ezredes és Major Béla mi- niszteri tanácsos kíséretében meg- jelent a miniszterelnökségen és Rákosi Mátyástól, aki mint mi- niszterelnökhelyettes vezette ed- dig a miniszterelnökséget,

átvette hivatalát.

Az egyik fővárosi lap munka- társa a hivatal átvétele után kér- dést intézett az új miniszterelnök- höz programjáról. Dinnyés mi- niszterelnök ezeket mondotta:

— **Programom az van, a hároméves terv realizálása,**

hogy a magyar nép minél előbb, minél tökéletesebb jólétbe élhes- sen. Minden erőmmel a demokrá- cia fejlesztésén, tökéletesítésén és a korrupció kiirtásán dolgozom és ebben a munkámban a koalíció

többi pártjai is támogatnak. Így egyesült erővel dolgozunk a nagy nemzetépítő munkán, amelynek eddigi eredményeiről is csodálat- tal emlékezik meg az egész világ.

A Kisgazdapárt politikai bizott- sága már hétfőn délután foglal- kozik az új kormány államtitkárai- nak kijelölésével.

A nemzetgyűlésben az új kor- mányok nyolc napon belül be kell mutatkoznia, így előrelátható- an

a hét végén összeül a nemzet- gyűlés

és megtörténik az új kormány be- mutatkozása. Az első ülésen Diny- nyés Lajos miniszterelnök progra- mot ad, amely elé feszült érdek- lődéssel tekint az ország egész közvéleménye.

URÁNIA MOZGÓ

Június hó 4-én szerdán délután 6 és este fél 9 órakor
Június hó 5-én Úrnapján d. u. 2, 4, 6 és este fél 9 órakor

Nosztli fiú esete Tóth Marival

Mikszáth Kálmán remek regényének ragyogó filmváltozata.
Főszereplők: Jávorka Pál, Szörényi Éva, Bilicsi Tivadár, Simor Erzsé, Gózon Gyula, Kiss Manyi, Maklári Zoltán.

J Ö N I „TARZAN TITKOS KINCSE” J Ö N I

HIREK

— Felhívás. Felhívjuk a gyümölcsstermelők figyelmét tekintet nélkül újbirtokos-e vagy régi birtokos, hogy folyó hó 8-án, délelőtt 11 órakor a földműves szövetkezet székházában Szentirmai József gazdasági szaktanár előadást tart. Ezen előadáson minden gyümölcsstermelő vegyen részt és a saját érdekében jelenjen meg. Ufossz vezetőség.

— Autó- és motorkerékpár vezetői tanfolyam kezdődik június 9-én. Felelősség mellett előkészít személy-, teherautó és motorkerékpár vizsgára. Jelentkezéseket elfogad Kaptá László Mateosz iroda.

Mezőgazdasági munkavállalók jelentkezése és a munkaadók kötelezőségére való felhívás

Már több esetben közhírré lett téve, (ujszágban és dobszó útján) hogy a kormány a mezőgazdasági munkavállalók betegségi biztosítását április 1-től elrendelte. Ennek fogva a helyi megbízott ismételt felhív minden mezőgazdasági munkavállalót, nemre és korra tekintet nélkül — éves, hónapos cselédek, napszámosok, idénymunkások, részesek, és szőlőmunkások stb. Saját maga és családja érdekében a fennálló rendelkezések alapján betegségi biztosítás végett haladéknélkül jelentkezzenek igazolványuk kiváltása céljából a szakszervezet irodájában Csemegi-u. 6. sz. a helyi megbízottnál.

A munkaadó pedig a náluk alkalmazott munkavállalókat azonnal utasítsák a biztosítási igazolvány kiváltására, valamint azokat is, akik munkát vállalnak, de igazolványuk nincs. Ugy a munkavállaló, mint a munkaadó, ha fenti felhívásra sem tesz eleget a kormányrendeletben előírt kötelezettségnek, vagy olyan munkást alkalmaz, ki a biztosítási igazolványt felmutatni nem tudja, a rendelet értelmében szigorú büntetést von maga után. A végrehajtást ellenőrző megbízott a napokba megkezdte az ellenőrzést és ahol mulasztást észlel, úgy a munkaadót, mint a munkavállalót szigorúan feljelenti.

Fenti kötelezettségek teljesítésére és az ebből következő segélyezések mikénti igénybevételére nézve, június hó 8-án délelőtt 10 órakor a szakszervezeti székház udvarán, Csemegi K.-u. 6. sz. a központi kiküldött részletes tájékoztatót fog nyújtani minden érdekeltnek, miért is a munkavállalók és munkaadók az úgy fontoságára való tekintettel, saját érdekükben kivétel nélkül mindenki jelenjen meg.

Kerékpárok 4 havi
Csillárok 6 havi
Rádiók 9-12 havi
Varrógépek 12 havi
részletre ismét kaphatók
RÉGNER FERENC
villanyszerelő és műszerész
Szentháromság-tér 8.

Ne dobja ki pénzét
Győződjön meg árainkról és árúink minőségéről
KERÉKPÁROK
újak és használtak kedvező részlet fizetésre.
Gumi és alkatrész eladás. **ENGEL-nél Csongrád, Kossuth F.-u. 34.**

Ki követ el árdragító üzérkedést?

Az árdragító üzérkedés fogalmát a gazdasági rend büntetőjogi védelmi tárgyában kiadott 8.800—1946. M. E. számú rendelet 1. §. (3) bekezdése határozza meg.

Az idézett rendelet szerint ugyanis, aki árucikkkel árdragítóra alkalmas módon üzérkedik, különösen az árucikk árát az árunak a fogyasztóhoz juttatása végett nem szükséges közbelső kereskedéssel (láncolatlan kereskedéssel) drágítja (árdragító üzérkedés) az árdragító visszaélést követ el.

Az árdragító üzérkedés alaptevékenységének előrebocsátása után a rendelet példászerűen kiemeli az úgynevezett láncolatlan kereskedést.

Az alaptevékenység megvilágítására a legalkalmasabbnak a Kuria következő meghatározása kinálkozik: „Üzérkedés a cikknek minden olyan nyereszkes célból adásvétele, forgatása, az azzal való mindennemű olyan lukratív vállalkozás, amely a fogyasztónak a törvény által védett azt az érdekét, hogy a cikket megfelelő áron beszerezhesse, közvetve vagy közvetlenül sérti vagy veszélyezteti.” (B. 5.619—1922. Bj. Dt. 16 k. 51)

Az árdragító üzérkedés tehát a gazdasági életre veszélyeztető cselekmény, melynek megállapítása nem függ attól, hogy az áremelkedés tényleg bekövetkezett-e. Szükséges viszont az árdragító üzérkedés megállapításához a bírói gyakorlat értelmében a nyereszkes

célzat, közömbös azonban, hogy a nyereség valóban beállott-e, avagy az üzlet veszteséggel zárult-e.

A bíróságok rendszerint azt a cselekményt vonják az árdragító üzérkedés fogalma alá, ha a kereskedő a tisztességes kereskedelem szabályai ellenére, rendes üzleti forgalmát meghaladó mennyiségű árut szerez be és ezzel azon célt szolgálja, hogy az áru felhalmozás folytán a kereslet és kínálat között a kivánatos egyensúlyt megzavaró árszükséglet álljon be.

A láncolatlan kereskedésnek lényege az, hogy valaki az árunak a fogyasztóhoz vezető rendes útjába szükségtelen közbeeső kereskedéssel közbeiktatódjék és ezáltal a cikk árát drágítsa. A bírói gyakorlat álláspontja szerint az áru rendes útja az, ha az áru a termelőtől a kiskereskedőhöz és ettől a fogyasztóhoz jut. Ez a láncolat azonban árdragításra alkalmas módon meg van zavarva, ha közben az áru, a nagykereskedőtől a kiskereskedőhöz való útjában más kiskereskedő kezén megy keresztül, mert minden egyes közbeeső továbbadás az áru vételárát a fogyasztó rovására drágítja.

Az árdragító üzérkedést a bírói gyakorlat értelmében olyan árucikkkel is el lehet követni, amelynek maximált ára van.

Az állatorvosok dijszabását csütörtöki számban folytatjuk

Sport

Cs. Barátság—KMÁV 4:2

Vasárnap délután került sor a bajnoki forduló utolsó lejátzására, melyet városunk szeretett csapata a Barátság, Kecskeméten vívott meg.

A Barátságnál az összeállítás kérdése nagy gondot okozott, mert igen sok tartalékkal volt kénytelen erre az utolsó mérkőzésre kiállni.

A csapat összeállítása: Kléner — Hajdú, Justin — Kaptá, Pusztai, Mosonyi — Fülöp, Baksa, Kovács, Somogyi, Szántai III.

A mérkőzés megkezdése után mindjárt a 6. percben a KMÁV jut vezetéshez egy szerencsétlen öngól folytán. A KMÁV jobbszélsője egy ivelt labdát küld a kapura, melyet Kléner kiejtett a Kaptá mellé akarja visszaadni a kapusnak a labdát, azonban a labda Kaptá mellől élesen a kapuba pattan. 1:0 a KMÁV javára. Ezután a Barátság rákapcsol és nagy fölényt harcol ki magának. A játék teljesen a jobb oldalon folyik. Mintha csak hosszában kétfelé vágták volna a pályát. Majd a 16. percben mégis átkerül a labda a baloldalra és a sarokzúzó mellett az oldalvonalon elhagyja a pályát. A partdobásnak Szántai III. áll neki és a labdát Kovács fejére dobja. Kovács a kecskeméti háttvédet át a labdát fejével Baksa elé teszi és az összekötő 3 méterről a lécalá vágja a bört, 1:1. Öt perc múlva ugyanez az eset szóról szóra megismétlődik, 2:1 a Barátság javára. A mérkőzés első félidejében több gól nem is esik. A játék nem a legszebb. Érezni lehet rajta, hogy a Barátságnak már nem fontos ez a

mérkőzés. A meleg őríási.

A II. félideben nagyon vontatottan indul a játék. Mindkét csapat erősen fáradt a nagy melegtől, de a Barátság fölénye most sem szűnik meg.

A 20. percben Baksa végig cselezi magát a felpályán s a rárohán jobb háttvéd mellett Szántai III.-nak ad. Szántai III. a jukon tovább futó Bakának gyorsan visszaadja a labdát és Baksa tizennégy méterről iszonyú erős lövést küld a kapura. A lövés nyomán a labda a hálóban köt ki, 3:1. Most a KMÁV is támadásba kezd a hazai közönség büzdítésére. Szeretnének bajnokverést látni. A 28. percben ennek a támadásnak eredménye is van, mert a jobbszélső hat és felesre tartó labdájára Kléner előre vetődik, de ugylátszik, ma jukas a Kléner keze, mert a labda ismét kiperdül és a KMÁV középcsatára gondolkodás nélkül bepöcköli a labdát az üres kapuba, 3:2. A gól mindkét csapatot felrázza. A KMÁV szeretne egyenliteni. A játék most élénkebbé válik. Azonban a Barátság fölénye most is érezhető, de nincs eredménye. Végre a 35. percben Somogyi felpályáról előadott labdáját Kovács fejével Baksa elé teszi s az összekötő a két védő között kiugorva, 13 méterről élesen a jobbsarokba lövi a labdát, 4:2. A játék ezután ismét ellanyhul. A meleg szinte fulasztó. A játékosok boldogok, amikor a bíró sipja a mérkőzés végét jelzi.

A Barátság megnyerte a bajnokságot, aminek mi szívből örülünk. Reméljük, hogy a legközelebbi mérkőzéseit is megnyeri, s mi úgy üdvözljük a Barátságot, mint az NB II. csapatát.

A mezőny egjobbjá Baksa, jók még Somogyi és Kaptá. A játékvezető kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Cs. Tisza—SZMTE 3:2 (2:2)

Gerép sipjelére a csapatok a következő összeállításban álltak fel: Cs. Tisza: Asztalos—Tóth—Szilaj—Fehérvári, Mészáros, Futó—Kocsis, Fridrick, Asztalos I., dr. Kirinyi, Kanyó.

SZMTE: Mészáros—Dorogi, Kál-már—Gujdár, Nagy Imre, Demter I., Tóth II., Szabó, Princz, Orgovány II.

Meglepően gyenge iramú szezonvégi játékot láttunk. A Tisza sokal lelkesebben és sokszor nagy fölényben játszott. Meglátszott, hogy szükségére van a két pontra.

Az SZMTE kezdi a játékot, de mindjárt a Tisza kerül fölénybe. A 20. percben a Tisza támadásait siker koronázza és Kirinyi dr. góljával vezetéshez jut. Ezután az SZMTE indít egy támadási sorozatot és a 29. percben sikerül a vendégsapatnak Szabó góljával egyenliteni. A Tisza fölénye egyre erősebb lesz és csak a szentesiek kitűnő Mészárosának tudható be, hogy gólokat egyelőre nem tud elérni. De mégis a 43. percben Futó ismét vezetéshez juttatja csapatát.

A II. félideben az SZMTE kissé szorongat, azonban a Tisza védelme jól áll a lábán. A 11. percben a jól játszó szentesi Dorogi egy biztosnak látszó gólt ment. A Tisza nagy kedvvel játszik tovább és a 23. percben Kovács javít a 3:1-re vezet a Tisza. A szentesiek is megemberelik magukat és a 32. percben Demeter szépít az eredményen 3:2. A 41. percben Nagyot a játékvezető túlkemény játéka miatt kiállítja.

A mutatott játék alapján a Tisza teljesen megeérdemelte a győzelmet. A Szentesi Szabónak nem ment a játék.

A vidéki eredményeket és a bajnoki táblázatot lapunk csütörtöki számában közöljük.

Budapest—Belgrád 3:2 (2:2)

Göllővők: Bobek (11. perc), Deák (12. perc), Puskás (13. perc). Bobek (30. perc), Puskás (60. perc.)

Bratislava—Ferenéváros 2:0

Fizessen elő az
Uj Tiszavidékre
Értesítjük a város közönségét, hogy minden **egy es előfizetőnknek havonta négy apróhirdetést közlünk díjtalanul!** Nem kerül többre Önnek havonta a 13 drb ujság, mint **1 forintba** Kiadóhivalal: **MADISZ-ház Szent Háromság-tér 12.**

Hibátlan páncélszekrény és bútorok, edények eladók. Szűk-utca 4. szám alatt.

50 mázasz szarított herét vennék. Érdeklődni a kiadóhivatalban. 150

UJ TISZAVIDEK

demokratikus néplap.

Felelős szerkesztő: dr. Gálffy Endre

Felelős kiadó: Szabados Imre

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Szentháromság-tér 12.

Nyomta: Magyar Állami Nyomda Rt.

Szentes.

Felelős vezető: Rácz Ferenc.